

Sygn. akt II CZ 40/07

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

SSA Marta Romańska

w sprawie z powództwa K. T. i in. ,

przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń - Spółce Akcyjnej w Warszawie

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 czerwca 2007 r.,

zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 20 lutego 2007 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 lutego 2007 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek powodów o zwolnienie od kosztów sądowych jako bezprzedmiotowy i odrzucił ich zażalenie na postanowienie tego Sądu z dnia 30 stycznia 2007 r. o odrzuceniu apelacji od wyroku z dnia 12 czerwca 2006 r.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że powodowie, zwolnieni w całości od kosztów sądowych postanowieniem z dnia 10 października 2003 r. i reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika, obowiązani byli uiścić od zażalenia opłatę podstawową, zgodnie z art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr. 167, poz.1398 ze zm. – dalej „u. k.s.c. z 2005 r.”), czego nie uczynili i dlatego zażalenie zostało odrzucone na podstawie art. 130² § 3 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik powodów zarzucił naruszenie art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 ust. 1 u.k.s.c. z 2005 r. stwierdzając, że powodowie zwolnieni w całości od kosztów sądowych nie mieli obowiązku uiszczenia żadnej opłaty od zażalenia. Ponadto zarzucił, że regulacje powyższej ustawy nie mogą prowadzić do likwidacji uprawnień strony, która została wcześniej zwolniona w całości od kosztów sądowych, bo to godzi w konstytucyjny zakaz zmiany sytuacji strony na gorsze i dlatego obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej należy uznać za niekonstytucyjny.

Sąd Najwyższy zważył:

Niewskazanie przez pełnomocnika powodów, które przepisy Konstytucji RP narusza przewidziany w ustawie z 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych, nie pozwala Sądowi Najwyższemu na odniesienie się do tej kwestii.

Oceniając pozostałe zarzuty zażalenia należy stwierdzić, że w razie zmiany przepisów regulujących postępowanie sądowe, do jakich zalicza się przepisy dotyczące kosztów sądowych, zasadą jest, że stosuje się je od chwili wejścia w życie także do spraw już będących w toku, chyba że ustawodawca w przepisach przejściowych postanowił inaczej. Będący takim przepisem art. 149 u.k.s.c.

z 2005 r. stanowi, że w sprawach wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych, co oznacza, a contrario, że po zakończeniu postępowania w danej instancji stosuje się do dalszego postępowania w tej sprawie przepisy nowe.

W rozpoznawanej sprawie postępowanie w pierwszej instancji zakończyło się wydaniem wyroku przez Sąd Okręgowy w dniu 12 czerwca 2006 r., a więc już po wejściu w życie u.k.s.c. z 2005 r., co nastąpiło w dniu 2 marca 2006 r. W dalszym postępowaniu, po wydaniu tego wyroku, a więc w postępowaniu międzyinstancyjnym, mają zatem zastosowaniu przepisy tej ustawy, przy czym dotychczasowe orzeczenia sądu dotyczące kosztów i opłat sądowych, pozostają w mocy. Oznacza to, że zgodnie z art. 14 ust. 2, w zw. z art. 3 ust. 2 tej u.k.s.c. z 2005 r., a także zgodnie z art. 100 ust. 2 zd. drugie tej ustawy, strona zwolniona przez sąd całkowicie od kosztów sądowych ma obowiązek uiścić opłatę podstawową, o której mowa w art. 14, od wszystkich pism podlegających opłacie, w tym także od zażalenia. Zgodnie natomiast z art. 130² § 3 k.p.c. jeżeli strona jest reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, obowiązek uiszczenia opłaty powstaje przy wnoszeniu pisma podlegającego opłacie, bez wezwania Sądu, a środki zaskarżenia, w tym zażalenie, wniesione w takiej sytuacji bez uiszczenia opłat, Sąd odrzuca wprost, bez wzywania do uiszczenia opłaty.

Zaskarżone postanowienie jest zatem prawidłowe, a zarzuty zażalenia nieuzasadnione, bowiem w sprawie nie ma zastosowania art. 100 ust. 1 u.k.s.c. z 2005 r., który dotyczy strony zwolnionej w całości od kosztów sądowych z mocy ustawy, podczas gdy powodowie nie korzystają z takiego zwolnienia i zwolnieni zostali od kosztów sądowych przez Sąd, a zatem do nich ma zastosowanie art. 100 ust. 2 oraz art. 14 ustawy oraz art. 130² § 3 k.p.c., a nie art. 130 § 1 k.p.c.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy oddalił zażalenie (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹⁰ § 3 k.p.c.).

jz